

VOCABULARIO DE ECONOMÍA

Xoán Montero Domínguez
Universidade de Vigo

DE ALMEIDA ALEXANDRE, Fernando Manuel; GIMÉNEZ FERNÁNDEZ, Eduardo Luís; LORES INSUA, Francisco Xavier e POLOMÉ, Philippe (coords.) 2005. *Vocabulario de Economía*. Vigo: Servizo de Publicacións de Universidade de Vigo.

A terminoloxía económica é cada vez máis usada na nosa comunidade. Pensemos que non a utilizan só persoas que traballan no sector da banca, como cabería pensar nun primeiro momento. Son moitos os profesionais que, hoxe en día, redactan documentos onde aparece esta terminoloxía (lingüistas, tradutores, intérpretes, asesores, administrativos, etc.) e que en non poucas ocasións atopan moitas dificultades á hora de escribir un texto en galego. Desde un punto de vista normativo, a case que inexistencia de glosarios especializados sobre terminoloxía económica fai que a nosa lingua non estea dotada dos instrumentos necesarios para defender os nosos intereses.

Cada vez son máis os intercambios comerciais existentes no noso país (citemos a modo de exemplo, o Eixo Atlántico); pero a pregunta é: ¿cantos dos profesionais galegos que expoñen o seu punto de vista financeiro o fan en galego? Ou o que é aínda peor: ¿cantos deses profesionais coñecen a terminoloxía financeira galega para poder utilizar a nosa lingua nos seus discursos? Por estas e por outras razóns, calquera investigación que traballe a prol da nosa lingua será ben recibida.

Salientemos antes de máis a importancia que estes proxectos teñen como ferramenta de axuda á docencia no ámbito da economía en galego. Son moitos os docentes das universidades galegas que imparten as súas aulas en español por non teren adquirido unha metodoloxía e un vocabulario necesario en galego e que, sen dúbida, poderán cambiar esta perspectiva grazas a traballos coma este que presentamos.

Mais tamén están os profesionais que traballan na empresa privada como auxiliares administrativos. Trátase dun sector que realiza unha función tradutora importante. Tradúcese do galego e do castelán cara ó francés, o portugués, o inglés ou o italiano un volume de terminoloxía considerable ó longo do ano. Porén, as dificultades terminolóxicas coas que se atopan no seu día a día son importantes, dado que na maioría dos casos os dicionarios bilingües que posúen non resolven os seus problemas. Por unha banda, estas persoas foron formadas para administrar unha determinada empresa (levar a contabilidade dos gastos e ingresos, nóminas do persoal...), mais non para redactar noutras linguas cartas comerciais. Pola outra, as súas eivas terminolóxicas, xa na súa propia lingua, son considerables.

Pensando nas necesidades das mediadoras e dos mediadores lingüísticos, temos que dicir que non só teñen dificultades aqueles profesionais que traballan no ámbito especializado da economía. Teñamos en conta que calquera tradutor pode atopar con terminoloxía económica no seu labor. Así por exemplo, o mediador lingüístico que traballe para o sector audiovisual pode encontrar no guión do filme que ten que traducir terminoloxía especializada.

A tradución, como apunta a doutora Ana Luna Alonso¹, en todos os seus ámbitos (literario, xurídico, económico, científico-técnico, etc.) constitúe unha actividade esencial para o desenvolvemento, difusión e promoción do coñecemento en tanto que garante e preservación da diversidade lingüística e, xa que logo, cultural. É fundamental conservar a propia identidade, pero tamén coñecer outras e para isto temos que ser quen de nos comunicar e entender. O tradutor desenvolve a función de axente mediador cultural, de ponte entre as diferentes formas de ver e expresar o mundo e debe ser moi consciente da súa responsabilidade.

Os tradutores que traballan cara ó galego coas linguaxes de especialidade atopan, por unha banda, os problemas inherentes a calquera tradución e, pola outra as dificultades derivadas da falta de documentación existente na nosa lingua. Así, o profesional da mediación lingüística que intente recorrer a manuais de estilo ou de redacción en galego, a dicionarios bilingües especializados, dicionarios monolingües científico-técnicos, etc. terá graves problemas, dada a súa escasa produción nuns casos (manuais de estilo), ou a inexistencia total, noutros (dicionario bilingüe francés-galego, ben sexa de lingua xeral ou de especialidade). Carlos Garrido apunta outras carencias².

Moitos dos nosos profesionais da mediación lingüística recorren ó portugués para resolver as dúbidas que aparecen nas súas encomendas; outros, cada vez menos, botan man do español.

O vocabulario

Este vocabulario comeza a súa andaina a principios dos anos 90, cando un grupo de especialistas realizaban estudos de posgrao en economía na Universidade Carlos III de Madrid. Os seus autores son Eduardo Luís Giménez Fernández, hoxe profesor da Universidade de Vigo; Francisco

---

¹ LUNA ALONSO, A. (2003) “Lingua e tradución na mundialización”, en Bringas López, A. e Martín Lucas, B. (eds.) *Nacionalismo e globalización: lingua, cultura e identidade*. Vigo: Servizo de Publicacións de Universidade de Vigo, pp. 99-115.

² [...] o caudal de documentos producidos na Galiza que poden ser utilizados na tradución como texto paralelos é escasso em geral e nulo em relação a certos tipos textuais. Finalmente, os manuais de estilo, redacción ou ortografía técnica em galego-português da Galiza faltam por completo. Perante estas circunstancias limitadoras, impom-se, mais umha vez, o recurso à bibliografia luso-brasileira [...] GARRIDO RODRÍGUEZ, C. (2001) *Aspectos teóricos e práticos da tradução científico-técnica (Inglês > Galego)*. A Coruña: AGAL. p. 65.

Xavier Lores Insua, tamén profesor da Universidade de Vigo; Fernando Manuel de Almeida Alexandre, profesor da Universidade do Minho e Philippe Polomé, profesor da University of Twente e da Université Catholique de Louvain. O proxecto comezou no ano académico 1997-98, cando Eduardo L. Giménez impartiu unha materia optativa de Introducción á Economía na licenciatura de Tradución e Interpretación na Universidade de Vigo. A doutora Iolanda Galanes, profesora do Departamento de Tradución e Lingüística de Universidade de Vigo, entrou no proxecto como asesora no traballo terminolóxico. A finais de 1998 existía xa unha primeira versión que circulou entre diversos economistas das universidades da Coruña, do Miño, Porto, Santiago de Compostela, Vigo, Autónoma de Barcelona, Carlos III de Madrid e Minnesota; mais foi no ano académico 2000-01 cando Francisco Xavier Lores, que daquela impartía a mesma materia optativa na licenciatura de Tradución e Interpretación, lle deu un novo pulo facendo que os seus estudantes se entusiasmasen revisando polo miúdo as diferentes entradas acordadas coas súas especialidades. Este traballo constitúe na actualidade unha ferramenta de axuda para os docentes que desexen impartir as súas materias deste eido en galego e para un grande abano de profesionais da mediación, ou de calquera outro ámbito que traballan coa nosa lingua como medio para se comunicaren.

O vocabulario está introducido por un limiar que dá conta da posta en marcha do proxecto. Apúntase tamén neste apartado que os creadores desta idea son docentes e investigadores que non teñen relación directa co ámbito da lingüística, senón da economía, algo que ó noso parecer, pode ser unha eiva para a fase de elaboración.

Segue unha guía de uso para dar paso ás entradas numeradas da 1 ata a 1.567. O esquema é o seguinte: entrada en galego numerada e en negra seguida das entradas para as outras linguas en inglés, español, francés e portugués:

á alza (loc. prep.)

<i>eng</i>	upward
<i>esp</i>	al alza (loc. prep.)
<i>fra</i>	à la hausse (loc. prép.)
<i>por</i>	ascendente (loc. prep.)

O vocabulario remata cun índice de termos en inglés, español, francés e portugués. Malia ser unha obra de consulta para os profesionais da mediación que manexan esta terminoloxía, debemos reparar nalgúns pormenores que, desde o noso punto de vista, deberían ser revisados en posteriores edicións:

- non hai definicións e non aparecen os termos contextualizados, nin con frecuencia de uso nas diferentes linguas, algo que dificulta a escolla;

- as entradas aparecen en galego, algo que debemos salientar; mais no traballo diario dun profesional, as palabras que este descoñece adoitan aparecer en inglés no texto orixe. Polo tanto, aínda que non sexa o habitual neste tipo de traballos, deberíase poñer ó comezo do vocabulario o índice de palabras das diferentes linguas que aparece ó final, para así facilitar o traballo á persoa que acuda a esta ferramenta;

- non existe unha división por campos, debido a inexistencia dunha árbore previa: economía pública, privada, financeira, aplicada, etc., algo que axudaría ós mediadores lingüísticos que acudisen a este vocabulario e que faría que estivesen presentes expresións como “ó por maior/por xunto” ou “ó por menor/polo miúdo” que non aparecen reflectidas no vocabulario;

- o termo da primeira entrada do Vocabulario: “á alza” ten como equivalente portugués *ascendente* (loc. prep.). Podemos comprobar que *ascendente* non é unha locución prepositiva e si o é *em alza* que, desde o noso punto de vista é o equivalente máis próximo. O mesmo acontece con *descendente*, que daría *em baixa*;

- o termo “borlista”, “pasaxeiro gratis”, “polisón” e “usuario gratuito”: “borlista” é un termo habitual en portugués para referirse a unha persoa que acostuma asistir a espectáculos sen pagar. Vemos polo tanto que é un termo que provén da expresión portuguesa *de borla*, gratuitamente. Todas estas formas poderíanse incluír mais establecendo unha frecuencia de uso na que as primeiras fosen as formas galegas máis comúns, “polisón” e “usuario gratuito”. Cómpre dicir igualmente que o equivalente portugués para “polisón” é *passageiro borlista*;

- “diñeiro”: esta entrada ten os seguintes equivalentes:

- *money* (inglés)
- *dinero, moneda* (español)
- *argent, monnaie* (francés)
- *moeda* (portugués).

Se a comparamos coa entrada “moeda” veremos os seguintes equivalentes:

- *currency* (inglés)
- *divisa, moneda* (español)
- *divise, monnaie* (francés)
- *moeda* (portugués).

Comprobamos, xa que logo, que estas dúas entradas fan referencia a termos diversos agás no caso do portugués, onde se mantén un único termo, *moeda*, cando existen, ó igual que acontece nas outras linguas outros como *dinheiro* ou *divisa*. Se formos a entrada «divisa» verificaremos que utiliza o mesmo termo para o portugués, *moeda*. Isto ocorre por non cruzar as entradas.

- “leiloeiro”: palabra habitual en portugués mais non en galego;
- “leilón”: a palabra galega habitual é “poxa” (que tamén aparece como entrada neste vocabulario) pero debería aparecer, dalgún xeito, cal ten maior frecuencia de uso;
- “folga”: aparece como entrada para galego; porén, non aparece “greve”. Sen ánimo de crear polémica, considero que debemos ser coherentes e se introducimos o termo “borlista”, “leilón” ou “leiloeiro”, debería aparecer igualmente o termo “greve”;
- “salario”: nesta entrada, no equivalente portugués aparece *ganhos* (lucro, proveito; antónimo de perda). Debería aparecer, como primeira acepción un destes termos: *vencimento*, *ordenado* ou *salário*. En caso contrario, debería explicarse o porqué desta determinada escolla.

Con todo, non pretendemos en absoluto deixar de realzar o valor positivo que ten esta ferramenta para o desenvolvemento do labor dos profesionais dos servizos lingüísticos, de docentes, tradutores ou intérpretes; mais tampouco podíamos deixar pasar a oportunidade que se nos ofrece sen facer uns breves comentarios que queren ser achegas positivas para a normalización da nosa lingua. Parabéns ós especialistas pola súa iniciativa.

